

CZU 004.652:001.891

RESURSE ELECTRONICE PENTRU CERCETARE ȘI INSTRUIRE

ELECTRONIC RESOURCES FOR RESEARCH AND TRAINING

Valentina TOPALO

Abstract: *The study was conducted in the academic community of Balti because the electronic resources are significant for improving the research and training activities of students, masters, doctoral students, teachers. Therefore, this questionnaire investigated the level of use of electronic resources in USARB. The types of electronic resources available for use were identified. We found out how electronic resources were accessed and used, the purposes of using electronic resources, the advantages and problems in using e-resources.*

Keywords: *teachers, master students, graduates, researchers, databases, e-resources, university library environment, university*

Zilnic un număr mare de e-resurse sunt publicate pe fiecare domeniu de cercetare. Politica de dezvoltare a colecțiilor Bibliotecii Științifice USARB are responsabilitatea de a colecta documente electronice în diverse moduri pentru a satisface nevoile diferitor tipuri de utilizatori. În acest sens, asigură fiabilitatea produselor electronice, obținerea de noi publicații electronice prin intermediul Consorțiului Resurse Electronice pentru Moldova (REM), valorifică produsele științifice din diverse proiecte naționale, internaționale, implementează tehnologii moderne, eficiente de prezentare a e-produselor în susținerea educației și activității de cercetare a USARB. Resursele electronice sunt elementele vizibile ale paginii web ale Bibliotecii Științifice, care înglobează 107 baze de date, accesate și cercetate prin Internet. Numai în 2019, conform raportului de activitate, Biblioteca Științifică a oferit acces la documentele electronice din 107 bazele de date internaționale și naționale, dintre ele: 221 500 e-reviste și 1 761 440 e-cărți. Prin intermediul proiectului, „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova”, Biblioteca Științifică a oferit acces la 3 bazele de date: SAGE (375 accesări), Cambridge Journals Online (283 accesări), Taylor & Francis Online Journal Library (239 accesări). Alte oportunități de accesare la documentele electronice oferite de website-ul Bibliotecii Științifice pe pagina de start este Oficiului de Publicații al Uniunii Europene, cu baza de date a proiectelor Europene CORDIS privind cercetarea și dezvoltarea (1 808 accesări, 1 225 texte descărcate în 5 209 pagini), platforma științifică *Research4life*: HINARI, AGORA, ARDI, OARI, GOALI (1 623 accesări).

Obiectivele Studiului

- Scopul și utilizarea e-resurselor în Biblioteca Științifică;
- Frecvența de utilizare a resurselor online;
- Nivelul de satisfacție a utilizatorilor cu privire la disponibilitatea și acoperirea resurselor online;
- Examinarea formatului preferat pentru utilizarea e-resurselor online;
- Impactul resurselor electronice asupra activității academice și de

cercetare;

- Nivelul de satisfacție al utilizatorilor cu privire la infrastructură pentru a sprijini accesul la reviste online.

Studiul privind „Resurse electronice pentru cercetare și instruire” în Biblioteca Științifică urma să se analizeze principalele întrebări de cercetare.

Culegerea de date s-a efectuat prin intermediul chestionarului distribuit tradițional și online, postat pe pagina web a Bibliotecii Științifice, urmat de un interviu standardizat față în față cu grupul-focus. Chestionarul a fost adresat cadrelor didactice, masteranzilor, doctoranzilor, studenților anului de studiu II și III. Chestionarul a cuprins întrebări deschise și închise fiind aplicate pe un eșantion de 85 de subiecți de la 4 Facultăți USARB, din acestea au fost restituite 80 de chestionare completate. Răspunsurile sunt anonime și analizate în mod confedential, în conformitate cu bunele practici științifice. Studiul a conținut 11 întrebări.

Analiză de date și interpretare

Am analizat statutul academic, gradul de acceptare de a răspunde în calitate de cadru didactic, masterand, student, doctorand, facultate, utilizator extern. În baza celor 6 indici nominalizați mai jos a fost calculat un indicator integrat de răspunsuri, care cumulează numărul de persoane care au răspuns pozitiv la tot setul de întrebări.

Nivelul academic	Număr	Procent
cadre didactice	18	22,5%
masteranzi	37	46,25%
studenți, anul II, III	25	31,25%
doctoranzi	0	0%
utilizator extern	0	0%
Total respondenți	80	100%

Astfel, indicatorul de acceptare de răspunsuri pe Facultăți este: Facultatea de Filologie - 47,5% (38); 41,30 % (24), Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, 15%(12) Facultatea de Drept și Științe Sociale, 7,5 (6) Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului. Cercetarea, de asemenea, a scos în evidență faptul că indicatorul de acceptare de a răspunde variază semnificativ în funcție de atitudinea diversă a respondenților.

Facultățile USARB	Număr	Procent
Facultatea de Filologie	38	47,5%
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte	24	30 %

Facultatea de Drept și Științe Sociale	12	15%
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului	6	7,5%
	80	100%

În cadrul studiului am fost interesați să aflăm în ce mod cărțile și revistele electronice oferite de Biblioteca Științifică USARB facilitează procesul de cercetare științifică și instruire? Tabela de mai jos se referă la răspunsurile respondenților:

47 (58,75%)

reîmprospătat cunoștințele de bază din domeniul de cercetare

33 (41,25%)

au descoperit, învățat elemente de bază în domeniile noi ori conexe cercetării

Argumente:

Ca răspuns la întrebare 47 sau 58,75% și-au reîmprospătat cunoștințele de bază din domeniul de cercetare, fiindcă cunoștințele solide dobândite bibliotecă au avansat în funcție de locul pe care îl ocupă în cercetare, fie student, cadru didactic, cercetător, indiferent de domeniul în care își doresc să facă cariera, fiecare ținând pasul cu schimbările din știință. 33 sau 41,25% au descoperit, învățat elemente de bază în domeniile noi ori conexe cercetării, nu numai pentru acumulare de informație, ci pentru a-și dezvolta gândirea critică, înțelegerea conceptelor, limbajul digital, creativitatea, inovația, competențele, implicarea în cercetare și munca în echipă.

Ce înseamnă pentru Dvs. publicație electronică de calitate înaltă?

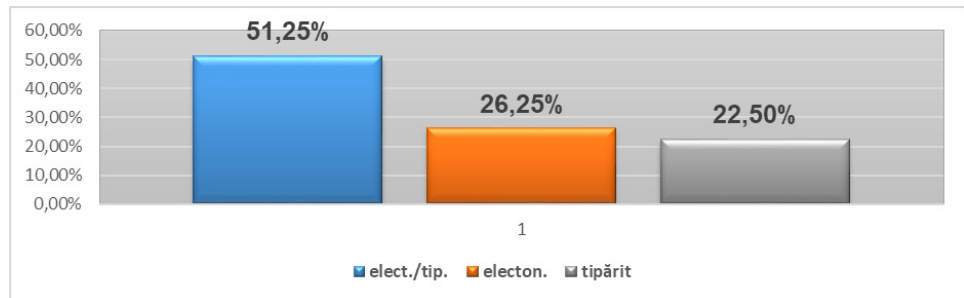
22%	țin cont de actualitatea conținutului, conținutul de înaltă calitate este o chere pentru o cercetare
20%	multitudinea și corectitudinea de referințe
17%	cele mai veridice și fundamentale informații, chiar dacă este o ediție mai veche
15%	calitatea publicației
13%	autoritatea autorului
13%	usor de găsit

Argumente: 22% din respondenții indică că țin cont de actualitatea conținutului, 17% - se interesează de cele mai veridice și fundamentale

informații, 15% din ei sunt interesați de calitatea publicației, 13% - autoritatea autorului, 13% au putut să găsească ușor revista sau cartea electronică necesară. De la 22% de respondenți aflăm despre multitudinea și corectitudinea de referințe și citări ce joacă roluri active în procesul de publicare și, prin urmare, interesul pentru viitorul publicării lor. Dacă filtrăm răspunsurile, găsim rezultate comparabile; 18 cadre didactice dintre respondenții sunt activi ca autori, ca coatori, ca membri ai colegiului de redacție și consideră publicarea ca „indicator al performanței cercetării”, masteranzii ca „publicație importantă”.

Căruia suport informațional dați preferință?

Nivelul preferințelor de utilizare a suporturilor informaționale (Fig. 1)

Cercetătorii preferă resursele electronice și resursele tipărite datorită diverselor caracteristici bune ale activității lor de cercetare. Rezultatele dezvăluie că 51,25 % accesează atât resursele online cât și cele tipărite, 26,25% - versiunea online, în timp ce numai 22,5% - citesc din reviste tipărite. Respondenții citesc electronic și pe hârtie, opțiuni care desemnează realitatea, cu toate că este diferit, și un tip și altul tip de lectură este dominat de obiectivele: extinderea orizontului cultural, științific și educațional.

Ce instrumente folosiți și unde este mai confortabil să lucrați în scopul cercetării și instruirii?

Locație	Număr	Procent
Mediateca	19	23%
Sălile de lectură	17	21,25%
La domiciliu	16	20%
Centrul ONU/UE	13	16,25%
Telefon mobil	9	11,25%
Centru de Informare al României	7	8%

Rezultatul a arătat că majoritatea (23%) de respondenți, accesează resursele electronice prin intermediul Mediatecii, 21,25 % au accesat de la

PC la BŞ USARB, în sălile de lectură, 20% PC, la domiciliu, 16,25 % în Centrul de documentare a ONU / Uniunii Europene, 11,25% prin telefon mobil, 8% - Centrul de Informare al României, 0% - tabletă. Respondenții sunt mulțumiți de infrastructura oferită de BŞ USARB pentru accesarea resurselor online în diverse spații ca fiind comode și prietenoase. *Spațiile dedicate asigură un mediu de lucru bun pentru cercetători.*

De ce preferați să consultați cărți și reviste în Biblioteca Universitară?

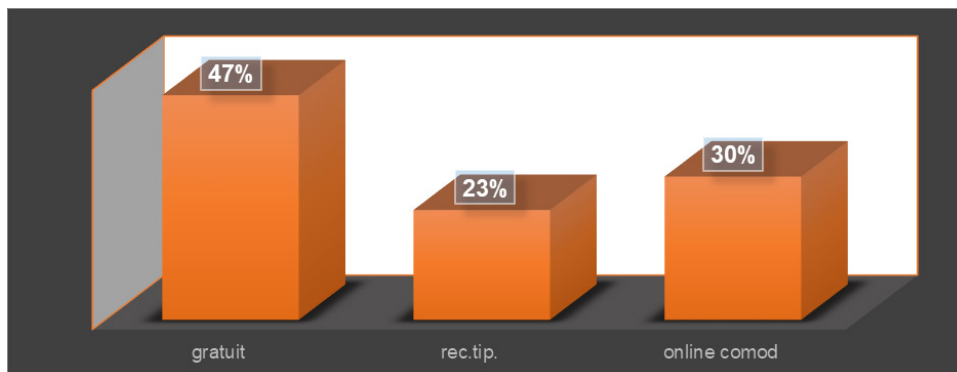

Fig. 2

Graficul de mai sus (**Fig. 2**) arată că 47% utilizează cărți și reviste online pentru activitatea lor de cercetare, consultări în Biblioteca universitară deoarece este un serviciu gratuit, 30% folosesc resurse online pentru studierea activității de curs, fiindcă este mai comod și mai ieftin, 23% utilizează pentru că sunt pentru actualizarea cunoștințelor la diverse subiecte, pentru susținerea examenelor recomandate de profesor.

Considerați că e-cărțile și e-revistele au aceeași valoare ca și resursele tradiționale didactice și științifice?

Este o îmbinare organică a resurselor tradiționale și netradiționale, calitatea servirii este similară, tot așa de operativă, diferența este că pot accesa informația 24 din 24 de ore fără restricții.

Nu contează ce resursă citesc, resursă tradițională sau electronică, principalul să avem acces gratuit prin intermediul BŞ USARB.

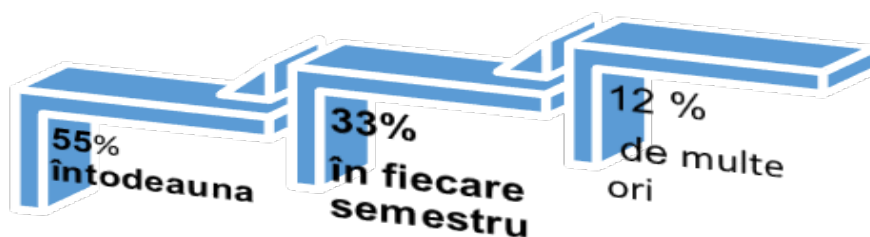
E-revistele, e-cărțile și cele tipărite și-au asumat o viață paralelă. Cel mai mare factor de încurajare este că ambele să aibă un impact mare.

Cât de des accesați bazele de date pentru domeniul Dvs. de cercetare, instruire? Frecvența de utilizare a resurselor online

Frecvența accesării	Număr de respondenți	Procent
cu regularitate	30	37,5%
cel mai puțin o dată pe săptămână	24	30%
cel puțin o dată pe lună	17	21,25%
de 6 ori pe an	9	11,25%
ocazional	0	0%
niciodată	0	0%

Rezultatul a arătat că majoritatea respondenților 30 (37,5%) accesează bazele de date cu regularitate, 24 (30%) din ei cel puțin o dată pe săptămână 24 (30%), 17 (21,25%), au accesat cel puțin o dată pe lună, 17 (21,25%), de 6 ori pe an 9 (11,25%), ocazional - 0 (0%), niciodată 0 (0%).

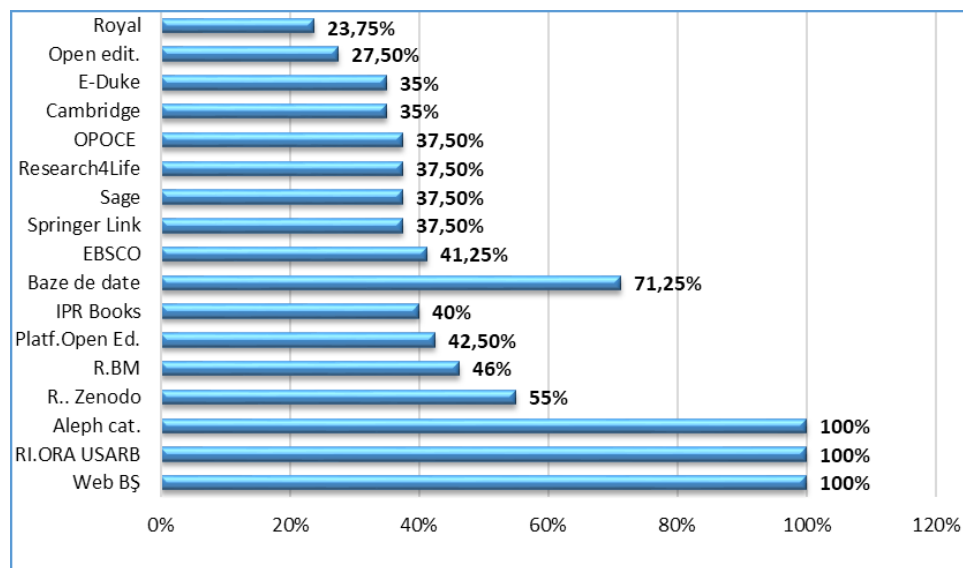
Studiați și domeniile interdisciplinare secundare noi sau conexe concomitent cu cercetarea documentară de bază?

55% din respondenți studiază întotdeauna întrucât tema de cercetare este examinată din perspective diferite, folosind metodele și cunoștințele furnizate de la mai multe discipline. 33% - în fiecare semestru, fiindcă sunt o serie de discipline independente, care contribuie împreună la realizarea demersului științific, contopește și transformă metodele, generând instrumente noi și îmbunătățite, mai bine adaptate la subiectul cercetării. 12% - de multe ori, fiindcă metodologiile disciplinelor se modifică și trebuie adaptate la tema de cercetare.

Numerotați, în ordinea crescătoare, cele mai valoroase website-uri, repozitorii, arhive, baze de date, platforme, programe utilizate frecvent de Dvs:

Fig. 3

Pentru a analiza mai detaliat situația resurselor, respondenții au fost puși în situația de a afirma sau de a nega anumite resurse cu privire la numerotarea lor, la rolul, locul în cercetare. Astfel, din diagrama de mai sus putem observa că indicatorul variază, în funcție de încredere în resurse, preferințele sunt după cum urmează: - 100% din cei chestionați sunt atrași de pagina web a BŞ USARB, Repozitoriul Instituțional ORA USARB, catalogul electronic Exlibris Primo, - 55% Repozitoriul ZENODO - 42,5%, Repozitoriul Băncii Mondiale, Platforma Open Education - 42,50%, IPRBooks - 40%. 72% din cei chestionați accesează bazele de date. Cea mai accesată bază de date este EBSCO - 41,25%, 37,50% - SpringerLink, SAGE Research Methods - 37,50%, Research4Life - 37,50%, OPOCE (Oficiul de Publicații al Uniunii Europene, CORDIS) - 37,50%, E-Duke, Cambridge Journals Online - 35%, Open Edition - 27%, Royal Society - 23,75%.

Chestionarul a evidențiat că repondenții cunosc, accesează, manifestă un interes față de colecțiile electronice ale BŞ USARB care influențează opțiunile de lectură, cercetare, deși profilul pregătirii profesionale, determină o anumită permanență a preferințelor.

Constatări

Din analiza chestionarului se poate concluziona că toate răspunsurile privind resursele electronice pentru cercetare și instruire sunt necesre. Acesta permite sa cunoaștem opiniile și interesele comunității academice privind utilizarea, preferințele, serviciile oferite în diverse spații ale Bibliotecii. Constatările sunt că 50% dintre respondenți sunt convingși că resursele electronice sunt utile pentru domeniul lor de cercetare, iar eforturile BŞ USARB privind resursele electronice de o mare diversitate răspund aspirației utilizatorului, satisfac cele mai diverse solicitări, exigențe, asupra temelor de cercetare fiind determinate, stimulative, importante, semnificative, extrem de utile.

Recunoștință

Mulțumim cadrelor didactice, masteranzilor, studenților anilor 2,3 pentru participare la chestionar.